اخبار کوتاه

بانک مرکزی:
تامین ارز ۵ برابر شد

بانک مرکزی از اختصاص ۱۱ میلیارد دلار ارز برای واردات در فروردین ماه ۱۴۰۱ خبر داد که تقریبا معادل ۵ برابر مدت مشابه سال گذشته است.

به گزارش پیام آشنا، «مصطفی قمری وفا»، در حساب کاربری خود در توییتر نوشت: پس از اختصاص یک میلیارد دلار برای واردات دارو و تجهیزات پزشکی و ۳ میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی، با تخصیص ۷ میلیارد دلار دیگر برای واردات سایر اقلام، مجموع ارز اختصاص یافته از ابتدای سال ۱۴۰۱ تاکنون به ۱۱ میلیارد دلار رسید؛ تقریبا معادل ۵ برابر مدت مشابه پارسال است.

وی افزود: مجموع کل ارز تخصیص یافته در فروردین سال گذشته (شامل ترجیحی و غیرترجیحی) حدود ۲.۲ میلیارد دلار بود.

معاون سازمان فناوری اطلاعات خبر داد:
اختصاص ۱۷۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای حمایت از شرکت‌های استارتاپی

وزارت ارتباطات برای حمایت از شرکت‌های نوپا و استارتاپ‌ها، تسهیلات ۱۷۰۰ میلیارد تومانی در نظر گرفت.

به گزارش پیام آشنا، حامد منکرسی معاون سازمان فناوری اطلاعات در گفتگویی از تخصیص ۱۷۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای شرکت‌های نوپا استارتاپ، پلتفرم‌های فعال و محصولات پهپادی خبر داد.

وی تاکید کرد: درصورتی که این منابع به‌صورت کامل جذب شود، برای حدود ۱۲ هزار نفر شغل ایجاد خواهد شد.

وی افزود: با توجه به تامگذاری امسال با عنوان اشتغال‌زایی، این تسهیلات می‌تواند بسیار کمک‌کننده در جهت تحقق این هدف باشد.

معاون سازمان فناوری اعلام کرد: متقاضیان می‌توانند برای استفاده از این تسهیلات به سامانه توان آفرین مراجعه کرده و توضیحات تکمیلی را دریافت کنند.

منکرسی افزود: تمام فرآیندهای مربوط به ثبت درخواست و اعطای به صورت آنلاین در همین سامانه انجام خواهد شد.

فروش روغن با رب و کنسرو ماهی

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی گفت: شرکت‌های توزیع کننده به هنگام تحویل روغن کالاهای دیگری مانند رب، کنسرو ماهی و... نیز به بنکداران می فروشند، به همین دلیل بنکداران رغبتی به خرید روغن با قیمت مصوب ندارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، قاسمعلی حسنی در پاسخ به این سوال که وضعیت روغن در بنکداری ها به چه صورت است، گفت: خرید و فروش روغن با قیمت مصوب بسیار کم انجام می شود، زیرا شرکت‌های توزیع کننده به هنگام تحویل روغن کالاهای دیگر نیز به بنکداران می فروشند و به همین دلیل بنکداران رغبتی به خرید روغن با قیمت مصوب ندارند.

وی ادامه داد: بنکداران روزی چندهزار تن کارتن فروش روغن دارند و نمی توانند در کنار آن چند هزار تن کارتن کیک، رب گوجه فرنگی، کنسرو ماهی و... دریافت کنند و بفروشند به عبارت دیگر بنکداران تمایلی به فروش کالاهای اجباری ندارند.

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی اضافه کرد: روغن با قیمت آزاد در بازار به هر میزانی که نیاز باشد وجود دارد.

لوازم خانگی، بیشترین کالای قاچاق کشف شده

بر اساس گزارش سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، در سال ۱۴۰۰ بیشترین کالای قاچاق کشف شده لوازم خانگی، لوازم آرایشی و بهداشتی و انواع لاستیک خودرو بوده است.

به گزارش پیام آشنا، در سال گذشته ۵۱۷ هزار و ۲۹۸ مورد بازرسی برای مقابله با عرضه، نگهداری و فروش کالای قاچاق در سراسر کشور انجام و در نتیجه آن ۸۵۲۸ فقره پرونده به ارزش بیش از ۲۵۰۰ میلیارد تومان قاچاق کالا تشکیل شده است.

همچنین بر اساس این گزارش بیشترین کالای قاچاق کشف شده شامل لوازم خانگی، لوازم آرایشی و بهداشتی و انواع لاستیک خودرو بوده است.

این مقام مسئول تصریح کرد: خوشبختانه سیر قاچاق ورودی و خروجی در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۹ نزولی بوده است اگر چه با وجود وضعیت کشور کشورو مشکلاتی که وجود داشت قاچاق کالا می توانست چند برابر میزان فعلی باشد.

گفتنی است واردات لوازم خانگی از سال ۱۳۹۷ به کشور ممنوع است، اما مشاهدات میدانی حاکی از وفور کالای قاچاق در بازار است. طبق اعلام مقامات مسئول، از جمله ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، یکی از چالش‌های مقابله با قاچاق تاکنون این بود که ارائه خدمات به کالای قاچاق، برای آنها امنیت ایجاد می کند و در این شرایط مردم هم تفاوتی بین کالایی که به طور قانونی وارد شده و کالای قاچاق نمی‌بینند. اما این مسئله با جرم انگاری ارائه خدمات به کالای قاچاق در قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز تغییر کرده است.

واردات گوشت حرام به کشور تکذیب شد

در پی انتشار فیلمی از کشتار حرام و غیر بهداشتی در فضای مجازی، روابط عمومی سازمان دامپزشکی کشور بیانیه صادر کرد.

به گزارش پیام آشنا، روابط عمومی سازمان دامپزشکی کشور اعلام کرد: فیلمی در فضای مجازی که از کشتار حرام و غیربهداشتی منتشر شده است، مربوط به سال ۱۳۹۸ است و بررسی انجام شده نشان می‌دهد نه تنها چنین محموله‌ای به هیچ عنوان وارد کشورمان ایران نشده است بلکه اساسا سازمان دامپزشکی کشور اجازه واردات لاشه منجمد را به داخل کشور نمی‌دهد.

نکته تلـــف بار اینکه بر اساس بررسی صورت گرفته، این کلیپ از اساس و به طور کامل کذب محض بوده و به هیچ عنوان چنین محموله‌هایی مجوز ورود به ایران را نداشتند. چراکه هیچ محموله پروتئینی اعم از گوشت قرمز و سفید (مرغ و ماهی) بدون تأیید ناظر بر ذبح شرعی و ناظر بهداشتی از گمرکات کشور ترخیص نخواهد شد و قطعا عودت یا معدوم می گردد.

ضمن آشکار بودن اهداف پلید منتشرکنندگان چنین فیلم‌هایی در فضای مجازی، به مردم عزیز ایران اسلامی اطمینان خاطر می‌دهیم، در صورت خرید محصولات پروتئینی از مراکز تحت نظارت سازمان دامپزشکی، دغدغه‌ای برای مصرف نداشته باشند، زیرا سربازان گمنام خط مقدم مبارزه با انواع بیماری‌های دامی در سازمان دامپزشکی کشور، علاوه بر نظارت‌های بهداشتی، مراقب حلیت غذای مردم عزیزمان، از طریق دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در سازمان دامپزشکی کشور می‌باشند.

همچنین از آنجا که بارها متخصصان حوزه علوم ارتباطات و رسانه، تشخیص اصالت برخی ویدیوها در فضای مجازی به لحاظ عدم هویت واقعی ناشر و منبع خبر را در استناد به صحت محتوای منتشر شده زیر سوال برده‌اند و نسبت به پذیرش آن و عواقب اجتماعی آن به دریافت کنندگان این دسته محتواهای دروغین هشدار داده‌اند، لذا از هموطنان عزیزی که آرامش خود و خانواده و سایر هموطنان جامعه برای آنها ارزشمند است، استدعا داریم که از هرگونه بازنشر شتاب‌زده این ویدیوی سراسر کذب و سایر ویدیوهای مشابه که فاقد مرجع موثق یک رسانه با هویت مشخص و معتبر است جدا پرهیز کنند.

ضمن آنکه جهت احترام به آرامش خاطر شما هموطنان، سازمان دامپزشکی کشور پیگیری قضایی این اقدام غیراخلاقی که موجب تشویش اذهان عمومی مردم شریف کشورمان می‌شود را بر خود فرض دانسته و متعاقباً اقدامات انجام یافته به اطلاع عموم خواهد رسید.

خاندوزی خبر داد:
حذف شرط گواهی سوء پیشینه از مجوزهای کسب و کار

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: شرط گواهی سوء پیشینه از بیش از ۹۰ درصد مجوزهای کسب و کار حذف شد و بسیاری از افرادی که مرتکب جرمی شده و پس از طی دوره زندان به آغوش جامعه بازمی گردند، می توانند از این فرصت برای کسب مجوز و اشتغال استفاده کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت اقتصاد، سید احسان خاندوزی طی سخنانی در جمع نوجوانان مددجوی کانون اصلاح و تربیت، از کمک های نقدی وزارت اقتصاد به افرادی که برای اولین بار به این کانون آمده و حد جرائم آنها نیز زیاد نیست خبر داد و اظهار داشت: من نماینده ای را از طرف وزارت اقتصاد به عنوان رابط اختصاصی وزارتخانه با کانون تعیین می کنم، تا بتوانیم هر چه سریع تر هماهنگی های لازم را در این ارتباط به عمل آوریم.

وزیر اقتصاد با قول مساعد در خصوص کمک برای تأمین بخشی از هزینه‌های مورد نیاز برای رفع نیازمندی های کانون اصلاح و تربیت گفت: در همین ارتباط خبر های خوشی را تا عید سعید فطر خواهید شنید.

وی در ادامه خطاب به مددجویان کانون اصلاح و تربیت، با بیان اینکه نباید کار را برای خود تمام شده فرض کنند و در همین نقطه توقف نمایند، گفت: حضور در کانون نباید باعث این تصور شود که در همین سطح متوقف بمانید، بلکه باید از فرصت هایی که در ادامه توسط خداوند به شما اعطاء می شود، نهایت استفاده را ببرید و انسان های مفیدی باشید که جامعه به شما افتخار کند.

سید احسان خاندوزی گفت: مسئله بلند مدتی که باید در فکر و ذهن خود اصلاح کنید این است که از میان همین جمع می شود به نقطه ای رسید که جامعه و اطرافیان به شما افتخار کنند، کما اینکه مصادیق زیادی داریم، افرادی را از میان جمع های این چنینی که مرتکب خطا هایی تیز شده بودند اما با پی بردن به قابلیت های خود، به دست آورد های درخشانی رسیده‌اند.

وی همچنین با توصیه مددجویان کانون اصلاح و تربیت به آموختن فن و حرفه های مورد نیاز جامعه، این امر را نیز در جذب هر چه سریع تر و بازگشت موفق تر آنها به دامان جامعه بسیار مؤثر عنوان کرد.

وزیر اقتصاد همچنین به مصوبه ای سال گذشته هیئت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار اشاره کرد و گفت: شرط گواهی سوء پیشینه از بیش از ۹۰ درصد مجوزهای کسب و کار حذف شد و بسیاری از افرادی که مرتکب جرمی شده و پس از طی دوره زندان به آغوش جامعه بازمی گردند، می توانند از این فرصت برای کسب مجوز و اشتغال استفاده کنند.

خاندوزی با تعبیر روزه داری به آزمونی الهی به منظور تقویت توانایی انسان برای کنترل و مهار هوا و هوس های نفسانی، گفت: درسی که شما می توانید از روزه داری در ماه مبارک رمضان برای ایام پس از خروج از کانون بگیرید، این است که اگر در برابر خواسته های دل خود ایستادگی کنید، حتماً به رستگاری و موفقیت دست خواهید یافت.

به علت تعلل در تکمیل سامانه جامع تجارت انجام شد:
تشکیل پرونده قضایی برای برخی مدیران و معاونان دو وزارتخانه

مدیرکل نظارت بر سامانه های مبارزه با قاچاق کالا و ارز از تشکیل پرونده قضایی برای وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی به خاطر کوتاهی در تکمیل سامانه جامع تجارت خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، دهقانی تیا مدیرکل نظارت بر سامانه‌های مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: پرونده‌هایی که تشکیل شده مربوط به وزارت خانه‌های راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، سازمان گمرک و برخی سازمان‌های دیگر است.

وی افزود: در وزارت جهاد کشاورزی برای سه نفر از معاونین سابق به واسطه اخلال و تأخیر در ارسال اطلاعات تشکیل پرونده شده که این افراد بر اساس تبصره (۲) ماده (۵) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، به ۲ سال انفصال از خدمات دولتی محکوم شدند.

دهقانی تیا افزود: در وزارت امور اقتصاد و دارایی و مشخصا در گمرک هم همین اتفاق افتاده و برای رئیس کل سابق گمرک تیز به اتهام ارسال اطلاعات خلاف واقع، ناقص و با تأخیر به سامانه جامع تجارت حکم قطعی صادر و اجرا شده است.

مدیر سامانه جامع تجارت هم با اشاره به تکمیل زیرساخت‌های نرم افزاری در حوزه تجارت خارجی و داخلی گفت: متأسفانه در حوزه تبادل اطلاعات که نیاز به تعامل بین دستگاهی وجود دارد هنوز به درصد قابل قبول نرسیده‌ایم.

شیرازیان با بیان اینکه در حوزه شناسه کالا نیز وزارتخانه جهادکشاورزی، سازمان غذا و دارو، گمرک و دبیرخانه مناطق آزاد به صورت کامل به چرخه نپیوسته‌اند، افزود: برخی از دستگاه‌ها شناسه‌های داخلی خودشان را دارند و در تناظر با شناسه کالا عقب هستند و نیاز به پیگیری بیشتری دارد.

وی نبود زبان مشترک را از جمله موانع همسان سازی سیستم بیان کرد و افزود: در تبادل اطلاعات باید گام به گام پیش برویم و اکنون تا سطحی از یکپارچگی رسیده‌ایم، اما از نظر ما قابل قبول نیست.

شیرازیان درباره اینکه کدام دستگاه‌ها با عقب ماندگی تکمیل چرخه سامانه مواجه اند، گفت: در حوزه تکالیف دوره‌ای، دبیرخانه مناطق آزاد از پنج تکلیف مورد نظر سه مورد را انجام نداده، گمرک، سازمان غذا و دارو وزارت جهاد کشاورزی هم از زمانبندی تعیین شده همچنان عقب‌اند.

همچنین سرپرست دفتر فناوری اطلاعات گمرک گفت: پس از اظهار کالا در گمرکات ما نیز بلافاصله اطلاعات را از طریق سرویس‌های تبادل اطلاعات به سامانه جامع تجارت ارسال می‌کنیم.

باقری پور درباره اینکه گمرک چند درصد کارها را به پایان رسانده است، افزود: هم اکنون در حوزه محتوا حدود ۷۰ درصد از اطلاعات را داریم و در سایر موارد هم باید شناسه کالا مستقر شود.

سرپرست دفتر فناوری اطلاعات گمرک با بیان اینکه گمرک کل تکمیل سامانه را به پیمانکار سپرده است، گفت: متأسفانه قرارداد توسعه برای باقی مانده کارها بسته نشده و ما در حوزه تبادل اطلاعات همچنان مشکل داریم.

مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان:
نرخ بیکاری در البرز ۸.۳ درصد است

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان البرز گفت: جذب سرمایه گذار و بهره مندی از ظرفیت روش‌های نوین تامین مالی یک ضرورت غیرقابل انکار در استان است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رضا جعفری در جلسه ای که با حضور نمایندگان دستگاه های اجرایی عضو مرکز خدمات سرمایه گذاری استان البرز در سالن اجتماعات اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان البرز برگزار شد، گفت: با توجه به شرایط اقتصادی حاکم بر کشور تلاشی از اعمال تحریم‌های ظالمانه و کاهش منابع مالی حاصل از فروش نفت، به کارگیری روش‌های نوین تامین مالی و جذب سرمایه گذاران داخلی و خارجی می‌تواند نقش بسزایی در اقتصاد استان ایفا نماید.

وی با تاکید بر اینکه در شرایط اقتصادی موجود در کشور باید به سمت موتور محرکه ای به نام سرمایه گذاری برویم از دستگاه های اجرایی استان خواست تا با آغوش باز پذیرای سرمایه گذاران در استان باشند و نسبت به شناسایی، احصاء و معرفی فرصت‌های سرمایه گذاری در حوزه های مختلف دامداری، کشاورزی، صنعت، معدن، گردشگری، توریسم و... به مرکز خدمات سرمایه گذاری استان البرز جهت تهیه کتابچه الکترونیکی فرصت‌های سرمایه گذاری استان البرز در سال ۱۴۰۱ کمک کنند.

جعفری با اشاره به نرخ بیکاری ۸.۲ درصدی استان البرز افزود: با توجه به قابلیت‌ها و پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های فراوان استان البرز در حوزه های مختلف جهت سرمایه گذاران داخلی و خارجی، تبلیغ شاهد این میزان بیکاری در استان باشیم.

وی علاوه بر ضرورت دعوت از سرمایه گذاران، لازمه محقق شدن جذب منابع بیشتر در استان البرز را فراگیری روش‌های نوین تامین مالی عنوان و بیان کرد: تبصره ۴ قانون بودجه ۱۴۰۱ نیز به لزوم استفاده از مشارکت عمومی و خصوصی در تامین منابع مالی ۱۴۰۱ تاکید دارد.

مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان البرز از نمایندگان دستگاه های اجرایی خواست تا در شناسایی و معرفی طرحهای سرمایه گذاری به سند آمایش سرزمینی استان البرز، کم آب بر بودن پروژه ها، رعایت توسعه متوازن در بخش های مختلف و موضوع زیست بومها توجه ویژه ای داشته باشند.

شایان ذکر است در این جلسه ۱۶۶ عنوان طرح سرمایه گذاری توسط شهرداری کرج، جهادکشاورزی، صنعت معدن و تجارت، پارک علم و فناوری و سایر دستگاه های اجرایی استان البرز مطرح و مورد بررسی قرار گرفت.

۱۴ میلیون نفر در کشور نیاز به شغل شایسته دارند

رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی می گوید: ۱۴ میلیون نفر در کشور نیاز به شغل شایسته دارند و زیست بوم ملی اشتغال هدف خود را بر توسعه شغل شایسته قرار داده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رحیم سرهنگی با اشاره به تدوین سند ملی کار شایسته اظهار کرد: طبق برنامه‌های توسعه، تدوین سند ملی کار شایسته را در دستور کار قرار داده و ابعاد کار شایسته را تماما در این سند دیده ایم این سند هم اکنون به صورت عملیاتی به خوانش جدیدی به اسم زیست بوم ملی اشتغال تبدیل شده است.

وی افزود: ما در زیست بوم ملی اشتغال فقط با حوزه کسانی که بیکار هستند نمی پردازیم بلکه در آن ۱۴ میلیون نفر از افراد را تعریف کرده ایم که این عده در جایی مشغول به کار هستند که خیلی نمی توان به آن کار شایسته گفت.

رئیس موسسه کار و تامین اجتماعی تصریح کرد: ما برای از جمعیت ۱۴ میلیون نفری که نیاز به شغل شایسته دارند، فعالیت می کنیم و ترسیم و تبیین این زیست بوم هم با موسسه کار و تامین اجتماعی است.

به گفته سرهنگی، موسسه کار و تامین اجتماعی در راستای کار شایسته در صدد است که این ظرفیت را پیاده سازی کند و الگوی زیست بوم ملی اشتغال نیز هدف خود را بر توسعه شغل شایسته گذاشته است.

پیش از این وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی با اشاره به وجود ۲۵ میلیون بیکار مطلق در کشور گفته بود: در حال حاضر حدود ۱۴ میلیون نفر از مردم شغل شایسته ندارند که این به معنای آن است که مشاغل آنها ناقص، ناپایدار و دارای مشکلاتی است.

درج قیمت روی موبایل، تبلت و لپ‌تاپ الزامی شد

مدیرکل نظارت بر خدمات عمومی، شبکه‌های توزیع و اقتصادی وزارت صمت از الزامی شدن درج قیمت بر روی موبایل، تبلت و لپ‌تاپ در راستای اجرای مرحله پنجم طرح «خرید شفاف» خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا با توجه به تاکید دولت بر معیشت مردم، اجرای طرح «خرید شفاف» اجرا شد و ادامه دار خواهد بود. این طرح در ۶ مرحله تعریف و تاکنون چهار مرحله آن اجرا شده و اجرای مرحله پنجم آن نیز از دیروز (پنجشنبه اول اردیبهشت) کلید خورد و هدف از اجرای طرح، خرید شفاف، جلوگیری از گران‌فروشی و کنترل قیمت اعلام شده است.

مدیرکل نظارت بر خدمات عمومی، شبکه‌های توزیع و اقتصادی وزارت صمت نیز از اجرای مرحله پنجم طرح خبر داد و گفت: همه کالاهای وارداتی از جمله تبلت، موبایل، لپ‌تاپ و کامپیوتر نیز مشمول درج قیمت وارد کننده و مصرف کننده می شوند.

«محسن حسین‌اویی»، درباره کالاهای وارداتی و مشمولیت آنها در حوزه درج قیمت گفت: از ابتدای اردیبهشت ماه جاری همه کالاهای وارداتی به غیر از موارد استثنا، مشمول درج قیمت وارد کننده و مصرف کننده خواهند شد و در این نوع کالاها به جای درج قیمت تولید کننده، قیمت وارد کننده درج می‌شود.

پیش از این «محمدصادق مفتح» قائم‌مقام وزیر صمت در امور بازرگانی نیز دیروز از درج همزمان قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده روی کالاها خبر داد و گفت: چهار مرحله از پروژه درج قیمت تولیدکننده انجام‌شده و از پنجشنبه اول اردیبهشت قیمت مصرف‌کننده بر روی کالاهای مشمول طرح در کنار قیمت تولیدکننده به‌صورت همزمان درج می‌شود.

وی افزود: مرحله نخست این پروژه از ۲۷ آذرماه سال گذشته شروع شد و پروژه مرحله‌به‌مرحله پیش رفت و در چهار مرحله به‌طور تقریبی ۱۴ هزار قلم کالا مشمول طرح شدند.

مفتح ادامه داد: همه کالاهای باقیمانده که حدود ۵۰ هزار قلم کالا است به‌جز ۱۳ گروه کالایی، مشمول طرح مرحله پنجم می‌شوند و قیمت تولیدکننده در کنار حداکثر قیمت مصرف‌کننده روی آن‌ها درج خواهد شد.

یادداشت

تولید دانش بنیان اقتصاد سبز و اشتغال آفرین

دستیابی به رشد اقتصادی بالا یکی از اهداف برنامه‌ریزی توسعه‌ای در کشورهاست. با افزایش تولید و درآمد سرانه، رفاه عمومی افزایش می‌یابد. علاوه بر تولید و درآمد، رفاه عمومی جامعه از ارتباط مستقیمی با کیفیت محیط زیست و سلامت عمومی مردم دارد. حال اگر رشد اقتصادی منجر به افزایش فعالیت‌های کشاورزی و صنعتی در سرزمین شود، دو اثر به دنبال خود می‌تواند بر جای گذارد. اثر اول افزایش آلاینده‌های محیطی و تخریب محیط زیست، و اثر دوم استفاده بیشتر از منابع طبیعی کمیاب است، که هر دو اثر به معنای کاهش کیفیت محیط زندگی انسان و کاهش سلامت عمومی است.

به این ترتیب رشد اقتصادی می‌تواند از یک طرف رفاه عمومی را افزایش دهد و از طرف دیگر با کاهش کیفیت محیط زندگی انسان، رفاه را کاهش دهد تا جایی که در شرایط خاص، رشد اقتصادی بدون ملاحظه حتی می‌تواند منجر به نابودی عرصه‌های حیات زندگی انسان در سرزمین شود.

به رابطه بین رشد اقتصادی و محیط زیست به طور عمده از دهه ۱۹۷۰ توجه شد. زیرا در آن دهه بحران نفت در جهان اتفاق افتاد. در آن زمان، بسیاری از متخصصان هشدار دادند که منابع انرژی مورد نیاز برای زندگی بشر، محدود است و به همین دلیل رشد اقتصادی باید محدود شود.

از آن پس هشدارها در خصوص تعارض رشد اقتصادی با منابع محیط زیست افزایش یافت. استدلال‌های اولیه در این خصوص بیان می‌کردند که رشد اقتصادی باید به گونه‌ای باشد که به محیط زیست فرصت بازیابی و ترمیم بدهد.

در واقع این مطالعات بین رشد اقتصادی بالا و حفظ محیط زیست تعارضی را مشاهده می‌کردند که دستیابی به یکی، مستلزم نابودی دیگری است. پس از آن در دهه ۱۹۹۰ مطالعات نشان می‌دادند که بین رشد اقتصادی و محیط زیست رابطه ای U شکل برقرار است و این رابطه به منحنی محیط زیستی کوزنتس معروف شد. این منحنی نشان می‌دهد در مراحل ابتدایی رشد، محیط زیست تخریب می‌شود اما در مراحل بالاتر با افزایش تقاضا برای استانداردهای محیط زیستی، رابطه بین رشد اقتصادی و کیفیت محیط زیست مثبت خواهد بود. مطالعات دیگری نیز وجود دارند که وجود رابطه‌ای دو سویه بین محیط زیست و رشد اقتصادی را تأیید می‌کنند و نشان دهنده تأثیر مثبت کیفیت محیط زیست بر رشد اقتصادی هستند.

اما مطالعات در دوهه اخیر نشان می‌دهند بنگاه‌هایی که زنجیره‌های تأمین و عرضه‌ی خود را پایدار یا به اصطلاح سبز می‌کنند، نه تنها به به حداقل رساندن مصرف منابع طبیعی و کاهش ضایعات و پسماندها به محیط‌زیست یاری می‌رسانند، منفعت سبز به منافعی اشاره دارد که نه تنها می‌تواند همسو با اهداف اقتصادی بنگاه باشد بلکه در مرحله بعد می‌تواند منجر به ایجاد اشتغال بالاتر در کل اقتصاد شود. به بیان دیگر، منفعت سبز علاوه بر بهبود عملکرد بنگاه، فرصت‌های شغلی جدید ناشی از انتخاب‌های سازگار با محیط زیست را ایجاد می‌کند.

همچنین انتخاب الگوی منفعت سبز در سطح کلان می‌تواند منجر به گذر از الگوی رشد اقتصادی فعلی به الگویی شود که متناسب با روندهای جهانی رشد و توسعه است. این روندها می‌توانند در چهار روند شامل:

۱- استفاده مؤثرتر و کارآتر از انرژی؛ ۲- افزایش تقاضا برای کالا و خدمات سبز ۳- افزایش سرمایه‌گذاری با اطمینان از ثبات حکومت‌ها در قوانین مربوط به محیط زیست، و ۴- شرایط پایدار اقتصاد کلان با کاهش نوسان قیمت منابع و هم‌چنین افزایش درآمد دولت از طریق جریمه‌های آلودگی خلاصه شوند.

این روندها در حال تغییر شکل کلی اقتصاد جهان به سمت اقتصاد سبز هستند و بر تجارت شرکت‌ها در تمام دنیا اثرگذار خواهند بود.

به پیش بینی برخی از اقتصاددانان مستقل، رشد سالانه فناوری محیط زیستی در کشورهایی که اقتصاد بزرگ‌تری نسبت به سایر کشورها دارند، از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۵ حدود ۳۰ درصد خواهد بود به طوری که تا سال ۲۰۲۵ بین ۵۵ تا ۶ درصد از تولید ناخالص جهانی را تشکیل خواهد داد. این روند قطعاً منجر به بهبود شرایط محیطی و اقلیمی در برخی مناطق می‌شود.

بنابراین، روند گذار به اقتصاد سبز هم بر سطح سلامت مردم تأثیر مطلوبی خواهد گذاشت و هم منجر به توسعه عواملی می‌شود که رفاه اجتماعی و اقتصادی، و به طور کل رفاه جامعه را افزایش می‌دهند.

بدون شک، برای گذار به چنین الگوی جدیدی برای توسعه، به تحقیقات علمی و فنی دانش‌بنیان نیاز است که این عامل خود به دو پیش شرط سرمایه‌گذاری و برخی شرایط نهادی نیاز دارد. به هر حال هر کشور بر اساس وضعیت موجود صنعت خود، سطح توسعه علمی و فنی و سایر موارد، نیازهای نهادی و سرمایه‌گذاری خاص خود را دارد که باید در این مسیر شناسایی شود.

مینا بوطالبی
پژوهشگر مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری
Alborz.payam@gmail.com